

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia chorego somatycznie
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny
Liczba godzin ogółem	35 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	9
Rok studiów	5
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2028/2029
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Swetłana Mróz (e-mail: smroz@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
9	15 godz.	20 godz.	4

2. Cele przedmiotu

C1	Celem wykładów jest przedstawienie najważniejszych zagadnień psychosomatyki oraz psychologii chorego somatycznie ze szczególnym uwzględnieniem psychologicznych uwarunkowań i następstw choroby, a także niepełnosprawności oraz roli psychologa w terapii osób z chorobą somatyczną.
----	---

3. Wymagania wstępne

brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Nabycie wiedzy z zakresu psychologicznych mechanizmów determinujących choroby somatyczne oraz następstw choroby ze szczególnym uwzględnieniem doświadczanego przez pacjentów stresu	EUK7_W1, EUK7_W2, EUK7_W5, EUK7_W8
W2	Wiedza: Zna specyfikę psychologicznego funkcjonowania pacjentów z różnymi schorzeniami, w szczególności pacjentów kardiologicznych, onkologicznych i chirurgicznych	EUK7_W1, EUK7_W2, EUK7_W5, EUK7_W8
W3	Wiedza: Zna wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny pacjenta.	EUK7_W1, EUK7_W2, EUK7_W5, EUK7_W8
U1	Umiejętności: Nabycie umiejętności opracowywania i realizowania programów terapeutycznych wspierających jednostkę w walce z chorobą somatyczną.	EUK7_U2, EUK7_U4, EUK7_U6, EUK7_U8
U2	Umiejętności: Rozpoznaje i rozróżnia typowych od nietypowych reakcji psychologicznych pacjentów somatycznych.	EUK7_U2, EUK7_U4, EUK7_U6, EUK7_U8
U3	Umiejętności: Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę, udzielając wsparcie pacjentom somatycznym.	EUK7_U2, EUK7_U4, EUK7_U6, EUK7_U8
K1	Kompetencje społeczne: Ukształtowanie kompetencji społecznych niezbędnych do budowania właściwych relacji z pacjentem.	EUK7_KS1, EUK7_KS2, EUK7_KS4

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Wyk1	Psychologia a choroby somatyczne. Medycyna psychosomatyczna a medycyna behawioralna. Psychologia zdrowia a psychologia medyczna. Paradygmat patogenetyczny a salutogenetyczny. Psychologiczne uwarunkowania powstania i rozwoju chorób somatycznych ze szczególnym uwzględnieniem stresu.
Wyk2	Stres psychologiczny. Stres-choroba zależności przyczynowo-skutkowe. Rola stresu w etiologii chorób somatycznych. Radzenie sobie.
Wyk3	Psychologiczne problemy chorych somatycznie. Ogólne problemy osób chorych somatycznie. Procesy poznawcze w chorobie. Obraz własnej choroby. Postawa wobec choroby. Emocje chorego. Radzenie sobie w chorobie. Ból i radzenie sobie. Pomoc psychologiczna dla chorych somatycznie. Relaksacja.
Wyk4	Psychologiczne aspekty funkcjonowania pacjenta ze schorzeniami kardiologicznymi. Psychoprofilaktyka i leczenie pacjentów z chorobą układu krążenia, w szczególności po zawale serca.
Wyk5	Psychologiczne aspekty funkcjonowania pacjenta z chorobą nowotworową. Psychologiczne aspekty leczenia chirurgicznego. Sytuacja psychologiczna pacjentów z chorobą nowotworową
Wyk6	Psychologiczne czynniki ryzyka w chorobie nowotworowej. Stres w chorobie. Emocje pacjentów na różnych etapach chorowania. Postawa wobec choroby. Wsparcie. Rola psychologa
Wyk7	Człowiek wobec sytuacji umierania i śmierci.
Wyk8	Rola psychologia w pracy z pacjentami somatycznymi.

Ćwiczenia (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 9)
Cw1	Zachowanie człowieka w trudnej sytuacji i radzenie sobie ze stresem.
Cw2	Czynniki psychologiczne w etiopatogenezie i przebiegu choroby niedokrwiennej serca.
Cw3	Rodzina i funkcje choroby w rodzinie.
Cw4	Czynniki psychologiczne w etiopatogenezie i przebiegu choroby nowotworowej
Cw5	Czynniki psychologiczne w etiopatogenezie i przebiegu innych chorób somatycznych.
Cw6	Rola psychologia w pracy z pacjentami somatycznymi.

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
	Wykład konwersatoryjny, objaśnienie, rozmowa kierowana
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M17	Prezentacja multimedialna
M19	Studium przypadku
M20	Wykłady
Ćwiczenia	
M1	Analiza przypadków
M2	Analiza tekstów
M3	Burza mózgów
M6	Dyskusja
M15	Praca nad projektami
M16	Praca w grupach
M19	Studium przypadku

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	65 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	100 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Opracowanie studium przypadku - praca pisemna, w której student ma wykazać się rozumieniem psychologicznego funkcjonowania pacjenta chorego somatycznie oraz rolę psychologa wobec tego pacjenta.

Przedmiot kończy się pisemnym testem jednokrotnego wyboru.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Test zaliczeniowy: 90% poprawnych odpowiedzi.
Na ocenę 4,5:	Test zaliczeniowy: 85% poprawnych odpowiedzi.
Na ocenę 4:	Test zaliczeniowy: 75% poprawnych odpowiedzi.
Na ocenę 3,5:	Test zaliczeniowy: 65% poprawnych odpowiedzi.
Na ocenę 3:	Test zaliczeniowy: 50% +1 poprawnych odpowiedzi.

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	Student posiada bardzo bogatą i obszerną wiedzę z zakresu psychologii chorego somatycznie oraz wybranych form psychoterapii. Potrafi samodzielnie w oparciu o wybrane koncepcje psychologiczne dokonać analizy mechanizmów powstania oraz leczenia chorób somatycznych. Umiejętnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną dla interpretacji i wyjaśnienia wyników badań diagnostycznych stosowanych w psychologii. Zna, rozumie i potrafi zastosować w praktyce zasady etyczne, którymi kieruje się w pracy psycholog kliniczny. W swoich pracach jest kreatywny, umiejętnie łączy wiedzę teoretyczną z praktyką. Student uwzględnia tę wiedzę w przedstawionej pracy.
Na ocenę 4,5:	Student posiada bogatą wiedzę z zakresu psychologii chorego somatycznie oraz wybranych form psychoterapii. Potrafi w oparciu o wybrane koncepcje psychologiczne dokonać analizy mechanizmów powstania oraz leczenia chorób somatycznych. Umiejętnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną dla interpretacji i wyjaśnienia wyników badań diagnostycznych stosowanych w psychologii klinicznej. Zna, rozumie i potrafi zastosować w praktyce zasady etyczne, którymi kieruje się w pracy psycholog kliniczny. Student uwzględnia tę wiedzę w przedstawionej pracy.
Na ocenę 4:	Student posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu psychologii chorego somatycznie. Potrafi wielopłaszczyznowo wyjaśnić mechanizmy warunkujące powstawanie choroby oraz jej następstwa w oparciu o teorie psychologiczne. Zna główne nurty w psychoterapii. Zna, rozumie i potrafi zastosować w praktyce zasady etyczne, którymi kieruje się w pracy psycholog kliniczny. Student uwzględnia tę wiedzę w przedstawionej pracy.
Na ocenę 3,5:	Student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu psychologii chorego somatycznie. Potrafi wyjaśniać mechanizmy warunkujące powstawanie choroby oraz jej następstwa w oparciu o teorie psychologiczne. Zna i rozumie zasady etyczne, którymi kieruje się w pracy psycholog kliniczny. Student uwzględnia tę wiedzę w przedstawionej pracy.
Na ocenę 3:	Student zna podstawowe informacje z zakresu psychologii chorego somatycznie. Zna zasady etyczne, którymi kieruje się w pracy psycholog kliniczny. Student uwzględnia tę wiedzę w przedstawionej pracy.

9. Literatura

Literatura podstawowa

- Heszen I., Sęk H., — Psychologia zdrowia, Warszawa, 2000, PWN
 Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D — Psychologia w praktyce medycznej, Warszawa, 2007, PZWL
 Strelau J., — Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3, Gdańsk, 2000, GWP
 Bętkowska-Korpała B., Gierowski JK — Psychologia lekarska w leczeniu chorych somatycznie., Kraków, 2007, WUJ
 Kubler-Ross E. — Rozmowy o śmierci i umieraniu, Poznań, 2002, Wydawnictwo Media rodzina
 Łosiak W. — Psychologia stresu, Warszawa, 2008, WAiP

Literatura uzupełniająca

- Sęk H., — Psychologia kliniczna. Tom 2, Warszawa, 2007, PWN
 Walden-Gałuszko, K — Psychoonkologia, Kraków, 2000, Polskie Towarzystwo Psychiatryczne
 Salmon, P — Psychologia w medycynie wspomaga współpracę z pacjentem i proces leczenia, Gdańsk, 2000, GWP
 de Barbaro, B — Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków, 1994, WU